YIL: 2 — SAYI: 48
25 ŞUBAT 1976
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

«Kendi sınıfının tarihindeki hiçbir olayı hatırlamıyormuş gibi hareket eden bir işçi, sınıf bilincine sahip olamaz.»

DÜNYADA DETANT — ÜLKEDE SOSYALİZM

HALİL TUNÇ SERMAYE SINIFINI SAVUNUYOR

20. Şubat. 1976 gecesi televizyonda bir program yapıldı. Programın konusu «İŞÇİLERİN TEŞKİLATLANMA SORUNLARI» idi. Programda Türk - İş genel başkanı Halil Tunç ile DİSK genel başkanı Kemal Türkler tartışdılar. Tartışma iki saatten fazla sürdü.

Halil Tunç bütün konuşmalarında aslında sermaye sınıfından yana olduğunu, işçi sınıfına ve onun mücadelesine inanmadığını gösterdi. Halil Tunç'un sözlerinde en fazla karşı çıkılması gereken yerler şunlardı:

Halil TUNÇ diyorki: «GERÇEK SENDİKACILIK BATI ÜLKELERİNDE VARDIR. SOSYALİST ÜLKELERDE YOKTUR.»

Bu söz tamamen yanlıştır. Kapitalist sistemde ve sosyalist sistemde sendika vardır. Ancak her iki sistemde sendikanın yeri ve görevi değiştiktir.

Sendika bir araçtır. Sendika, işçilerin bir mücadele aracıdır. Sendika, işçilerin, sermayedarlara karşı, kendilerini korumak için kurdukları bir araçtır.

Halil Tunç'un «batı ülkeleri» veya «özgür demokrasi» dediği ülkeler kapitalist ülkelerdir. Halil Tunç gibileri her zaman bu ülkelerin kapitalist yapısını saklamak isterler. Kapitalist sistemde sendikaların yapması gereken mücadele iki alanda verilir. Birincisi, **ekonomik alanda:** Sendikalar işçilerin ekonomik ve sosyal durumlarını geliştirecek çalışmalar yaparlar. İşçiler adına sermayedarlar ile toplu pazarlıklar yaparlar. İşçilerin çalışma ve yaşama şartlarını yükseltmeye uğraşırlar.

İkincisi, **politik alanda:** Sendikalar, işçilerin siyasi iktidara ağırlığını koyması için çalışırlar. İşçileri siyasi mücadeleye daha canlı olarak girmeye hazırlarlar. İşçilerin sınıf bilincini geliştirmeye uğraşırlar.

Bunlar kapitalist ülkelerdeki sendikaların yapması gereken görevlerdir. Bunları yapabilen sendikalara «SINIF SENDİKASI» denir. Bunları yapmayıp sermaye sınıfı ile işçi sınıfını uzlaştırmaya çalışan sendikalara «sarı sendika» denir. Türk - İş yöneticilerinin çoğu böyle bir sendikacılık anlayışına sahiptir. Halil Tunç'un konuşmaları sarı sendikacılığın en açık örnekleridir.

Sosyalist sistemde ise, sendikaların görevleri başkadır. Sendikalar bu ülkelerde işçilerin mesleki ve teknik eğitimlerini yaparlar. İşçilerin siyasi bilinç seviyesini yükseltmeye çalışırlar. İşçiler arasında, işçi sınıfı partisine kadrolar kazandırmaya çalışırlar. İşçilerin çalışma ve yaşama şartlarının düzenlenmesinde görev alırlar.

Kapitalist ülkelerdekinden farklı olarak sosyalist ülkelerdeki sendikaların yapmadığı şey toplu sözleşmedir. Bu, çok normaldir. Toplu sözleşme işçi sınıfı ile sermaye sınıfı arasında yapılır. Sosyalist sistemde ise sermaye sınıfı yoktur. Sosyalist sistemde üretim araçlarının mülkiyeti sosyalist devletin elindedir. İşçileri çalıştırarak, onun sırtından geçinen sermaye sınıfı yoktur. İşte böyle olduğu için toplu sözleşme yapmağa gerek yoktur. İşçiler, kendi sınıf iktidarı ile sözleşme yapacak değildirler.

Halil Tunç diyorki: «TÜRK İŞ ANAYASA İÇİNDE MÜCADELE EDİYOR.»

Halil Tunç ne demek istiyor? «anayasa çizgisi» ne demektir? İşçiler anayasadaki haklarını kullanmalıdır. Ve korumalıdır. Ama Tunç'un demek istediği bu değildir. Onun amacı, işçileri, sermaye iktidarları tarafından ne verilmişse ona razı etmektir. Bu şekilde işçi hakları gelişemez. İşçilerin her eylemde yazıyla, sözle ortaya koydukları bir gerçek var.. «hak verilmez, alınır.» Bunun anlamı şudur: işçiler hem verilmiş olan hakları kullanır hem de bu hakları genişletmek için çalışır. Halil Tunç gibileri «önce sermaye güçlensin, sonra işçilere imkan tanısın» derler. Kendileri gibi düşünmeyen sendikacıları sermaye sınıfına ihbar ve şikayet ederler. «Bunlar yasalar dışına çıkıyor, önleyin» derler.

Halil Tunç diyorki: «SINIFLARIN VAR OLMASINA DEĞİL, SINIF MÜCADELESİNE KARŞIYIZ.»

Hem sınıflar olacak hem de sınıflar mücadele etmiyecek. Bu olacak iş değildir. Sınıfların olduğu yerde mücadele de olacaktır. Aslında Halil Tunç gibileri mücadele etmek bir yana, sınıfların varlığını bile saklamaya çalışırlar. Onun için «işçi sınıfı» demezler, «işçi kesimi» derler. «İşçi sınıfı hareketi» demezler, «işçi hareketi» derler. Böylece akılları sıra, işçilerin ayrı bir sınıf olduğunu saklamak isterler.

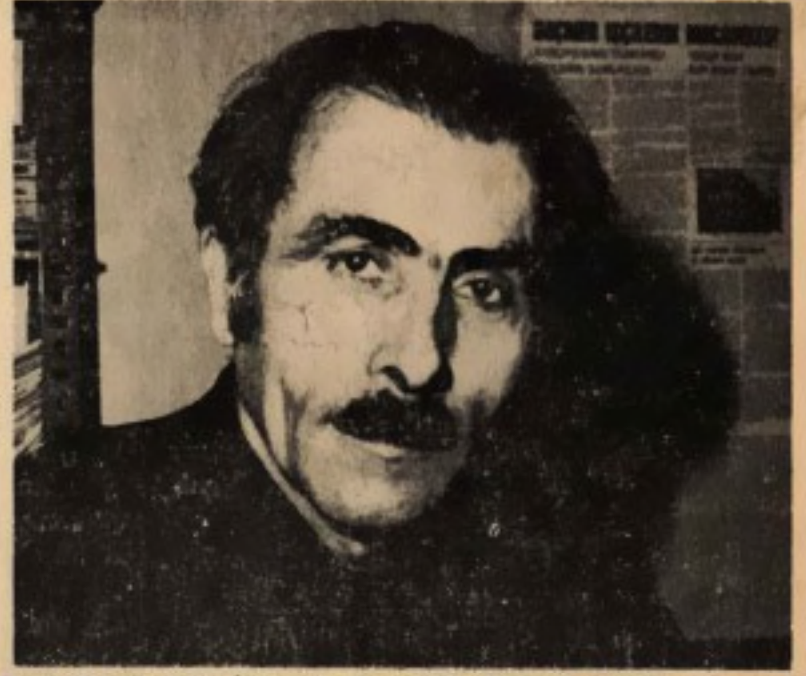
Halil Tunç ikide bir «çağdaş» olmaktan söz ediyor. Ama «milli şuur» falan diyerek eski türküleri söylüyor. Cumhuriyetin ilk yıllarında «imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir milletiz» deniliyordu. Gerçekte sınıfların kaynaştığı falan yoktu. Sermaye sınıfının çıkarları için işçi sınıfının hakları kısıtlıydı. Değil sözleşme yapmak, sendika kurma hakları bile yoktu.

Sonuç olarak, Halil Tunç, her sözüyle işçi sınıfının mücadelesine karşı ve sermaye sınıfından yana olduğunu göstermiştir. Türk-İş yöneticilerinin bu niteliği, her geçen gün daha çok ortaya çıkmaktadır. Türk - İş'e bağlı sendikaların yönetimine, tabandaki işçilerin tepkileri artmaktadır. Aslında, işçiler, Türk - İş sendikalarındaki yöneticilerinin çoğunun sarı sendikacı olduklarını çoktan bilmektedirler.

Bu durumda, Türk - İş sendikalarında bulunan öncü işçiler ile işçi sınıfına inanan aydınlara görevler düşmektedir. Bu görevler nedir? Önce şunu kabul etmelidir. Önemli olan sendika değiştirmek değil, sendika yönetimini değiştirmektir. Öncü işçiler, sendikayı boşlamamalıdır. Bu sendikadan ve bu sendikacılardan hayır gelmez deyip kenara çekilmemelidir. Sarı sendikacıları sendikadan uzaklaştırmak için muhalefet hareketi örgütlenmelidir. Sendikayı, işçi sınıfının çıkarları için her zaman zorlamalı ve kontrolünü üzerinden eksik etmemelidir. Aydınlar, işçileri sendika değiştirmeye değil, sendika yönetimine geçmeye ikna etmelidir. Zor olan sendika içi demokrasiyi işletmek ve sarı sendikacıları sendikalardan atmaktır. Bundan kaçıp, tertemiz, yepyeni sendikalar kurmaya çalışmak, işçileri yeni yeni sendikalarda bölmek işçi sınıfına hizmet değildir.

Halil Tunç eski Başbakan Sadi Irmak'ın elini öperken. —Aslında sermaye sınıfının elini öpüyor—

Mehmet Sevindi Türk - İş'e bağlı Zonguldak Maden İşçileri Sendikası üyesi. 21 yıllık maden işçisi.

İŞÇİLER TUNÇ'A GÜVENMİYOR

Televizyonda işçi sorunları ile ilgili programın işçiler arasında nasıl karşılandığını görmek için işçi Mehmet Sevindi ve arkadaşlarıyla konuştuk. Sorularımıza şu cevapları aldık:

Soru : Televizyonda cuma gecesi yapılan tartışmayı takip ettiniz mi?

Cevap : İşçi arkadaşların çoğu o programı takip edemedi. Programın zamanı çok ters bir saate rastladı. Öyle geç saatlerde yapılan programları işçiler nasıl takip etsin? İşçi zaten o gün çalışmış, yorgun - argın evine dönmüştür. Geç saatlere kadar bekleyemez. Ayrıca ertesi gün yine çalışacaktır. Bir an önce yatması gerekir. Bir de şu var. İşçilerin çoğunun televizyonu yok. Ara sıra komşularına giderek televizyon seyrediyor. Ama belli bir saati geçince misafirlik bitiyor. Kısacası program çok az işçi tarafından görüldü. Öyle 15 milyon kişi falan göremedi.

Soru : Görebilen arkadaşlar tartışmaları nasıl buldular?

Cevap : Önce kendi fikrimi söyleyeyim. Ben tartışmayı pek faydalı bulmadım. İşçilerin meseleleri gerektiği kadar ortaya konmadı. Daha çok senrikacıların sürtüşmesi gibi geçti. Bilhassa Halil Tunç'un konuşmaları çok yersizdi. Aynı patronların ağzıyla konuştu.

Soru : Bu konuda bir örnek verir misiniz?

Cevap : Halil Tunç'un sınıf mücadelesine karşı çıkışı buna en iyi örnektir. Halil Tunç emek ile sermayeyi kardeş gibi göstermeye çalışıyor. Halbuki emek ve sermayenin çıkarları zıttır. Sermayenin tek düşündüğü kârını daha fazla artırmaktır. Bunun için de işçileri mümkün olduğu kadar ucuza çalıştırmaktır. İşçinin amacı ise emeğinin karşılığını almak ve insan gibi yaşamak. Sınıflar olur da aralarında mücadele nasıl olmaz?

Soru : Peki, diğer arkadaşlar ne diyor, hiç sordunuz mu?

Cevap : Sorduğum arkadaşlar da öyle söylüyor. Halil Tunç'un sözlerini hiç tasvip etmiyorlar. Hatta Kemal Türklere bile kızıyorlar. Meseleyi yeteri kadar ortaya koyamadı, Halil Tunç'u yeteri kadar tenkit edemedi diyorlar. Bazı arkadaşlar, Halil Tunç'un sosyalizme karşı çıkması bizi bağlamaz diyorlar. Gerçekten de öyle. Benim bildiğim hem Türk - İş üyesi olup hem sosyalizme yakınlık duyan arkadaşlar var.

Soru : Böyle bir programda siz ne konuşulmasını isterdiniz?

Cevap : Böyle tartışmalarda biz işçilerin çözüm bekleyen sorunlarının ele alınmasını isterdik. Sendikacılardan aralarındaki ayrılıklar yerine böyle şeyler konuşmalarını beklerdik. Bugün Türkiye'de bütün işçilerin ortak meseleleri vardır. En başta işçilerin ekonomik ve politik mücadelesini engelleyen şeyler vardır. İşçilerin grev hakları kısıtlıdır. Ekonomik grevleri bile kısıtlıdır. İşte sendikacılar bu gibi şeyleri konuşmalıydı. İşçilerin demokratik haklarını genişletmek için ne yapılması icap ettiğini tartışmalıydılar. Çünkü televizyonda her zaman böyle fırsat çıkmaz. Her iki sendika başkanı da sermayeye karşı çıkmalıydı.

Soru : Size göre TÜRK - İŞ ile DİSK arasında ne gibi farklar vardır?

Cevap : Bana göre DİSK daha ileridedir. DİSK işçi sınıfının mücadelesine daha yakındır. Ama ben Zonguldak için, maden işçileri için şunu diyorum. Önce mevcut sendikada mücadele verilmeli. Mevcut yöneticileri değiştirmek için çalışmalı. Mücadele etmeden başka sendika kurmak bana işin kolayına kaçmak gibi geliyor.

Soru : Son olarak bir şey söylüyor musunuz?

Cevap : Biz televizyonda işçiler ile ilgili daha çok program yapılmasını istiyoruz. İşçilerin dertleri ortaya konsun. Hayat şartları göz önüne serilsin. Hem yalnız televizyon değil bütün basın böyle yapsın diyoruz. Ama basın sermayeye bağlı olduğu için böyle yapmıyor. İŞÇİ DAVASI'nı da bunun için işçiler çok tutuyor. Kendi meselelerini bu gazetede görebiliyor.

İLAÇ SANAYİSİ

İLÂÇ VE ÖNEMİ

İlaç, toplum sağlığı ve ülke ekonomisi için çok önemlidir. İlaçlar, insan sağlığında, veteriner hekimlikte ve ziraat alanında kullanılan tedavi edici, koruyucu ve besleyici nitelikteki maddelerdir. Genellikle kimyevi yollardan bitkilerden ve hayvanlardan elde edilirler. Bu maddeler ilaç imalatı tekniğine uygun olarak ve bilimsel esaslara göre çeşitli şekillerde hazırlanarak kullanıma arzedilir. İlaç, hayati öneme sahiptir. Ona ihtiyacı olanlar onu kullanmak zorundadır. İşte ilacın bu özelliği onun kolayca istismar edilmesine imkân sağlamaktadır.

İlaçlar bundan kırk elli sene öncesine kadar çoğunlukla eczanelerde hazırlanır ve hastaya verilirdi. Fakat sanayinin her dalındaki gelişme ve teknolojik ilerleme ilaç üretimini de bir sanayi kolu haline getirmiştir. Şimdi ilaçların çoğu hazır olarak eczanelerde satılmaktadır.

İLAÇ SANAYİSİ

İlaç sanayisi başlıbaşına bir sanayi kolu değildir. Diğer sanayi kollarıyla, özellikle kimya sanayisiyle çok yakından bağlantılıdır. Dolayısıyla kimya sanayisi gelişmeden bir ülkede bütün olarak ilaç sanayisi kurulamaz. Çünkü ilaç sanayisi iki kısımdan mütalaa edilmelidir. 1 — İlaç aktif maddesinin üretimi (ki bu kimya sanayisi ile iç içedir) 2 — İlacın kullanılabilir hale getirilmesi ve pazarlanması.

İlaç aktif maddesinin üretimi el emeğine fazla ihtiyaç göstermez. İleri teknik aletler ve vasıflı eleman, üretimin bu safhasını gerçekleştirebilir. Oysa ilacın kullanılabilir hale getirilmesi ve ambalajlama daha fazla el emeğine ihtiyaç gösterir.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde üretimin her iki safhası da yapılmaktadır. Az gelişmiş kapitalist ülkelerde ise sadece ikinci safha, yani ilacın kullanılabilir hale getirilmesi mümkün olmaktadır. Çünkü bu ülkelerde kimya sanayisi gelişmediği için ilaç aktif maddesi üretilememektedir. Bunun üretilebilmesi için gerekli teknik imkân ve uzman bu ülkelerde yoktur.

İlaç ham maddesinin büyük bir kısmı kimyevi maddelerdir. Bu maddeler, çok karmaşık tesislerde ve karmaşık usullerle elde edilir. Firmaların bir kısmı bazı ilaç gruplarının imalinde uzmanlaşmıştır. Dünyada tekel kurmuştur. (Mesela Roche firmasının sinir ilaçlarında tekel kurması). Bu durum şunu göstermektedir. Bir ülkede bütün ilaçların ham maddesi üretilememektedir. Çünkü, araştırma çalışmalarıyla her ülkede ve her firmada yeni ilaçlar geliştirilmektedir. Ayrıca bitkisel kaynaklı ilaçlarda ham madde, çeşitli ülkelerde yetişen tıbbi bitkilerdir. Bir ülkede bunların tamamının yetişmesi mümkün olmadığı için bitkisel ham maddelerde başka ülkelere bağlılık sözkonusudur.

İlaç sanayisinde kâr oranı çok yüksektir. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Bir kere ilaç sanayisinde sermaye devir hızı çok yüksektir. Bunun yanında bulunan yeni ilaçlar yüksek fiyatla dünya piyasalarına sürülmekte, kısa zamanda araştırma masrafları çıkarıldığı gibi büyük kazançlar da sağlamaktdır.

İLÂÇ SANAYİSİNDE ÇOK ULUSLU TEKELLER

İlaç sanayisi de dünyada çağdaş emperyalizmin bugünkü niteliğiyle uyum göstermektedir. Yani sermayenin uluslararasılaşması bu alanda da belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır. Öyleki dünya ilaç sanayisini ve ilaç pazarını 10 - 15 çok uluslu firma kontrol altında tutmaktadır. Bu firmalar, yeni ilaç geliştirme, dünyaya ilaç hammaddesi satma, mamul ilaç satma, başka ülkelerde fabrika kurma ve başka ülkelerdeki firmalara kendi ilaçlarının imalat tekniğini satma, imalattan pay alma gibi faaliyetlerde bulunmaktadır. Örnek olarak, Batı Almanya'daki Bayer firmasının 30 ülkede 88 firmada ortaklığı vardır. Bu firmanın dış ülkelerden sağladığı gelir ülke içinden sağladığının iki mislidir. Bir İsviçre firması olan Geigy ülke içinde 50 yabancı kuruluşa ortaktır. Sandoz firması, otuzdört yabancı ülkede 48 yan kuruluşa sahiptir. Wander firması, 36 yan kuruluşa sahiptir. İtalyan Carlo Erba firması 14 ülkede faaliyet göstermektedir. Bu firmaların hepsi Türkiye'de de faaliyet göstermektedir.

Çok uluslu ilaç tekelleri azgelişmiş kapitalist ülkelerdeki sermayedarlarla işbirliği yapmaktadır. Bu iki türlü olmaktadır. Birincisi, yerli ve yabancı sermaye ortak yatırım yapmakta ve çok uluslu şirketin teknolojisini uygulamaktadır. İkincisi, yerli sermayedar fabrikayı kurmakta ve çok uluslu şirketlerden ilacın imalat hakkını almaktadır. Sonra da satışlardan belli bir payı da çok uluslu şirkete ödemektedir. Bu şekil sömürü teknolojik sömürü adını almaktadır. Teknolojik sömürünün başlıca dört şekli vardır.

1 — **PATENT. ALMA.** Bu belli bir imalat teknolojisinin satın alınarak mülkiyete geçirilmesidir.

2 — **LİSANS.** Lisans, patentin kullanılması için verilen müsade belgesidir.

3 — **KNOW HOW (nov hov).** Bu, belli bir imalat için gerekli bilginin verilmesidir.

4 — **ROYALTY.** Ana firmaya işletme veya imalat imtiyazı için ödenen paradır.

Çok uluslu şirketlerde sömürü artık bu yollara kaymaktadır. Dev tekeller bu yollarla az gelişmiş ülke kapitalistleriyle bütünleşmekte, işçilerin ve halkın sömürüsünden tatlı kârlar sağlamaktadır. Aynı zamanda az gelişmiş ülke pazarlarını da kontrol altında tutmaktadır.

Çok uluslu ilaç şirketleri, aynı zamanda tekel durumunda olduklarından hammadde fiyatlarının istedikleri gibi tesbit etmektedir. Çok yüksek fiyatlarla büyük kârlar sağlayabilmektedir. Örneğin, bir İsviçre firması olan ROCHE, 1974 yılında ilaç hammaddesi satışından İngiltere'ye tam 750 milyon lira kazık atmıştır.

Çok uluslu ilaç şirketlerinin kâr için neler yaptıklarına iyi bir örnekte şudur. Bu şirketler, kendi ülkelerinde kulanılmış ve tıbbi yetersizliği anlaşılmış ilaçları, diğer ülke pazarlarına aktarmakta, yeni ve iyi ilaç propagandası yaparak büyük paralar kazanmaktadır.

Türkiye'de ilâç sanayisi

Türkiye'de ilaç sanayisi 1950 lerden itibaren gelişmeye başlamıştır. 1954 yılında Demokrat Parti iktidarının çıkardığı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu, birçok yabancı ilaç şirketinin Türkiye'ye akın etmesini sağlamıştır. Bu akın ile birlikte Türkiye'de ilaç imalatı bir sanayi kolu haline gelmiştir.

Türkiye'deki toplam yabancı sermaye 2 milyar liradır. Bunun 300 milyon liralık kısmı ilaç sanayisinde toplanmıştır. Türkiye'de yatırım yapan firmalar başlıca İsviçre, Batı Almanya, İtalya, Amerika, İngiliz firmalarıdır. İlaç sanayisinin çok kârlı bir sanayi kolu olması, kısa zamanda yerli sermayedarların da ilgisini çekmiştir. Yerli sermayedarlar, yabancı firmalarla ortak yatırımlara girişmişlerdir. Zamanla yerli firmalarla yabancı firmalar arasında değişik işbirliği şekilleri ortaya çıkmıştır. Kısa zamanda yerli sermaye uluslararası sermaye ile bütünleşmiştir.

Bugün Türkiye'deki ilaç sanayisi aktif madde üretimi yapamamaktadır. Bunun sebebi özellikle organik kimya sanayisinin olmamasıdır. Zira kimyevi ilaç hammaddelerinin büyük bir kısmı organik kimya bileşikleridir. Türkiye'deki ilaç fabrikaları, ilaç üretiminin ikinci safhasını gerçekleştirmektedirler. Yani ilacı kullanılabilir hale getirme, ambalajlama ve pazarlama işini yapmaktadırlar. Son yıllarda aktif madde üretimde küçük bir gelişme olmuştur. Ancak Türkiye ilaç sanayisi hâlâ ilaç hammaddesinin yüzde 90'nından fazlasını Amerika ve Avrupa'daki çok uluslu tekellerden almaktadır.

Türkiye'de ilaç imal eden yerli ve yabancı ilaç firmalarının toplamı 120'dir. Bunların tasnifi şöyledir:

Yabancı firma sayısı	16
Tamamen lisansla imalat yapan yerli firma sayısı	10
Lisansla ve yerli imalat karışık	17
yekûn	43

Bu 43 firma Türkiye'deki ilaç imalatının yüzde 91'ini yapmaktadır. Bu 43 firmanın 16 tanesi uluslararası sermayenin doğrudan temsilcisidir. 27 tanesi ise, yerli firma olup, lisans - royalty gibi vasıtalarla uluslararası sermaye ile bütünleşmiştir. Dünya piyasalarında faaliyet gösteren 142 yabancı firma, bu 43 firma aracılığıyla ilaçlarını Türkiye'de imal etmekte ve kâr sağlamaktadır.

Türkiye'deki ilaç imalatının yüzde 9'unu ise 77 adet yerli firma karşılamaktadır. Bunların tamamına yakını küçük laboratuvarlardır. İmal ettikleri bir kaç kalem ilacın hammaddesini dışarıdan getirmek zorundadırlar. Kısaca, Türkiye'de ilaç sanayiinde milli bir sanayiden söz etmek imkânsızdır. Aksine büyük çapta uluslararası sermaye ile bütünleşme sözkonusudur.

Türkiye'de ilaç sanayisi en kârlı yatırım sahalarından biridir. Bunun sebebi şudur.

1 — Tüketici halk ilaca muhtaçtır. Fiyatı ne olursa olsun almak zorundadır.

2 — Hasta ilacı tanımaz. Doktor ve eczacı kanalıyla kendisine ne sunulursa onu kullanmak zorundadır.

3 — Türkiye'deki biçimiyle ilaç sanayisini kurmak kolaydır. Çünkü esas olan ambalajlama ve pazarlamadır.

4 — İlaç halk sağlığını ilgilendirdiğinden hamadde ithalinde ve yatırımlarda devlet tarafından birçok kolaylık sağlanmaktadır.

İşte bu sebepler Türkiye'de ilaç sanayisine ilgiyi arttırmıştır. Gerçekten de ilaç şirketlerinin kârlarına bakacak olursak bunun yüzde 200'ü aştığını görürüz. İlaç sanayisinde sermaye devir hızının yüksek oluşu da bu kârlılıkta en önemli etkenlerden biridir.

Hem yerli hem de yabancı firmalar açısından önemli bir kâr kaynağı da ham maddedir. Çok uluslu şirketler ilaç ham maddesini normal piyasa fiyatının çok üzerinde satmaktadır. 3 misli, 5 misli, 10 misli yüksek fiyatla satmaktadır. Bundan ham maddeyi alan yerli firmalar da kazançlı çıkmaktadır. Böylelikle ilaç fiyatları yükselmekte, pahalı ilacın kârı da fazla olmaktadır. Hammadde masrafı ilaç maliyetinde yüzde 30'u aşmaktadır. Hammadde fiyatının yükselmesi hemen ilacın fiyatına yansımaktadır.

Türkiye'de ilaç sanayisi ülke içi pazara üretim yapmaktadır. Dışarıya ihracat pek fazla değildir. Yapılan ihracat daha ziyade ortadoğu ülkeleri ve İran'a olmaktadır. İlaç sanayisinin ihracatını geliştirmek için Üçüncü Beş Yıllık Planda bazı tedbirler düşünülmüştür. İlaç sanayicilerinin dış pazar sorununu çözmek için siyasi iktidarlar teşvik uygulamaktadır.

İlaç sanayisinde çok ucuz işçi çalıştırılmaktadır. Toplam maliyette işçi ücretlerinin payı yüzde 11'dir. Buna karşılık tanıtma ve propoganda giderleri yüzde 17'dir. Yani işçi ücretlerinden çok daha fazladır. Tanıtma ve propoganda giderlerinin fazla oluşu, aynı ilacı imal eden firmaların aynı pazar için rekabet etmelerindendir. Gerçekten de bugün piyasada birçok ilaç, 10 - 15 firma tarafından hem de tıpa tıp aynı olmak üzere imal edilmektedir. Bu, maddi kaynakların israf edilmesinden başka bir şey değildir.

TÜRKİYE'DE İLAÇ TÜKETİMİ

Türkiye'de aşırı bir şekilde ilaç tüketilmektedir. İnsanlar ilaç hakında bilgi sahibi olmadıkları için peynir - ekmek gibi ilaç kullanmaktadır. Bunun bir başka nedeni de uygulanan hekimlik sistemidir. Biri etki etmezse digeri eder mantığıyla reçetelere 6 - 7 kalem ilaç yazılmaktadır. İnsanlar farkında olmadan bundan zarar görmektedir. Hem de lüzumsuz ilaç tüketilmektedir. Gelişmiş kapitalist ülkelerde tedavi giderleri arasında ilacın payı yüzde 20'yi aşmamaktadır. Oysa Türkiye'de bu oran yüzde 30'dur. Türkiye'de milli gelirin yüzde 1,25'i ilaç tüketimine gitmektedir. Bu oran gelişmiş kapitalist ülkelerde yüzde 1'in altındadır. Bu rakamlar, Türkiye'deki lüzumsuz ilaç tüketiminin ve bozuk bir tedavi sisteminin göstergeleridir.

Türkiye'de hastalar, bozuk ya da faydasız ilaçları kullanmak durumuyla da karşı karşıyadırlar. Sağlık Bakanlığı'nın yaptığı kontrollar, piyasadaki her yüz ilaçtan 17'sinin bozuk veya faydasız olduğunu göstermektedir.

SONUÇ

Türkiye'de ilaç sanayisi köklü bir sanayi kolu değildir. Uluslararası sermaye ile bütünleşmiştir. Bu bütünlük içinde yerli ve yabancı sermaye Türkiye'de işçi sınıfını ve bütün halkı sömürmektedir. İnsan sağlığının ticaretini yapmaktadır. Bu sömürüye dur demek ancak kapitalizme karşı çıkmakla mümkündür. Çünkü bütün kapitalist ülkelerde insan sağlığının ticareti yapılmaktadır. Suçlu, insan sağlığını kâr amacı yapan kapitalist üretim biçimidir. Mesele Ancak sosyalizmin kurulmasıyla köklü bir çözüme kavuşabilir.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

İSHAK KAFKASLI

13

dünyada detant

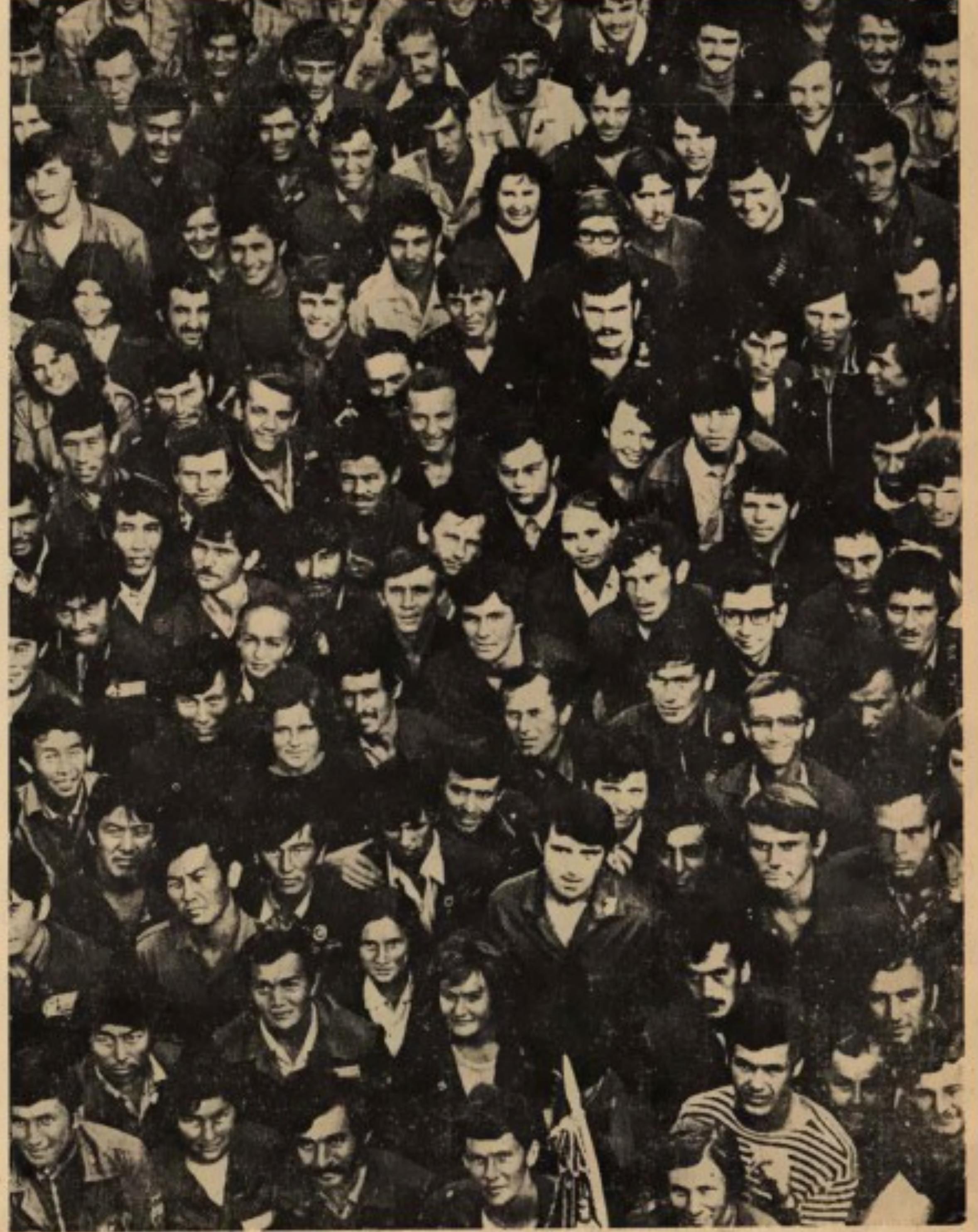
Sosyalistler ve savaş sanayisi

Amerikan ambargosu sebebiyle «savaş sanayisi» lafı aldı yürüdü. İŞÇİ DAVASI bunun böyle olacağını çok önceden yazdı. Sermayedarların «kendi silahını kendin yap» parolasıyla yola çıkacağını yazdı. Gerçekten de böyle oldu. Şimdi sermaye sınıfı ve onların siyasi partileri bu konuda bir sürü hazırlık yapıyorlar. Almanya ile veya İran'la ortak tank fabrikası kurulmasına çalışıyor. Çeşitli fabrikalar ordunun araba, lastik ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak için kendisine devlet yardımı yapılmasını istiyorlar. Kimi uçak fabrikası peşinde. Kimisi top - tüfek fabrikası peşinde. Bütçenin dörtde birinden fazlası askeri masraflara ayrılıyor. Kısacası, işçiler iş bulamazken, pahalılık almış yürümüşken paralar silaha harcanıyor. Harcanmak isteniyor. Milyarlarca liralık dövizimiz bunun için yabancı tekellerin kasalarına akıyor.

Bu durumda işçi sınıfı ne yapmalı? Derhal «silahlanma» harcamalarına karşı çıkmalı. Geçen sayımızda kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının niçin silahsızlanmadan yana olması gerektiğini yazdık. Neden silahlanmaya karşı çıkması gerektiğini yazdık. İşçi sınıfı ve işçi sınıfından yana olan aydınlar, ilerici kişi ve kuruluşlar silahlanmaya karşı çıkmalıdır. Sendikalar buna karşı çıkmalı. Sosyalist partiler buna karşı çıkmalı. Çeşitli öğrenci, öğretmen ve mühendis dernekleri silahlanma yarışına karşı çıkmalı. Mitingler, gösteriler, kapalı salon toplantıları düzenlemeli. Barış için mücadele böyle olur. Savaşa karşı çıkmak böyle olur. Fakat ne yazık ki bunların hiç biri olmuyor.

Bazı şaşkınlar «ulusal savaş sanayisi kurulmalıdır» demeye devam ediyorlar. Yalnız bir şartları var: savaş sanayisini özel sektör kurmasın, devlet kursun.» Sanki devletin kuracağı fabrikanın yapacağı silahlar insan öldürmezmiş gibi böyle söylüyorlar. Bunun adı ikiyüzlülüktür, sahtekarlıktır. Bir insan ya barıştan yanadır ve silahlanmaya karşıdır yada değildir. Barış olsun ama silah fabrikasını devlet kursun demek, barıştan yana değil, savaştan yana olmak demektir. Ve işin sonunda işçi sınıfından yana değil, sermaye sınıfından yana olmak demektir.

Her lafın başında «barış» demek, barıştan yana olmak değildir. Savaş olacak destekliyeceksin. Savaş için para toplıyacaksın. Silah yapılması için fabrika kurulsun diyeceksin sonra da kalkıp barıştan söz edeceksin. Sermaye partileri sözcüleri işte böyle sahtekarca davranıyorlar. Onların sözlerine kanmamak lâzımdır. Sosyalistlerin de onların tuzağına düşmemeleri lâzımdır. Barıştan yana olmanın ne demek olduğunu iyi kavraması ve bunun için mücadele etmesi lazımdır. İşçi sınıfından yana olmak bu demektir.

BARIŞ İÇİNDE YANYANA YAŞAMA POLITIKASI

BARIŞ İÇİNDE BİR ARADA YAŞAMAK, yeni bir dünya savaşından korunmak için, Sovyetler Birliği ile öteki sosyalist devletlerce yürütülen dış politikanın bir ilkesidir. Daha açık bir deyimle, kapitalist ülkelerle, sosyalist ülkelerin savaşmadan, barış içinde yanyana yaşaması demektir. Sovyet devletinin kurucusu bunu şöyle ifade etmiştir: «Biz kapitalistlere dokunmıyacağız. Kapitalistler de bize dokunmasınlar.»

Hemen şunu belirtelim ki: sosyalist ülkeler barıştan yana olduklarını söylemekle, kapitalist ülkelerin şuraya buraya saldırmasına göz yumacak değildirler. Derhal bu saldırıya karşı koyacaklardır. Koymuşlardır. Örneğin Amerika ve onun yandaşları Kore'ye, Vietnam'a saldırdığında da sosyalist sisteme dahil ülkeler bütün güçleriyle Kore ve Vietnam halkına yardım etmişlerdir.

Bu politikada anlaşılması gereken ikinci nokta vardır: Farklı sisteme sahip ülkelerin barış içinde bir arada yaşaması demek sosyalizm ile kapitalizm arasında barış demek değildir. Sosyalizm ve kapitalizm arasında her alanda barış olacak demek değildir. İki sisteme dahil olan ülkeler arasında askeri anlamda barış olacaktır. Yani silahlı savaş olmıyacaktır. Fakat diğer alanlarda, ekonomik ve politik olarak mücadele sürecektir.

> «Kapitalizm ve sosyalizm yanyana var oldukça barış içinde yaşıyamazlar. Ya biri ya öteki kesin zafer kazanacak. Ya Sovyet Cumhuriyeti ya da dünya kapitalizmi için cenaze töreni yapılacaktır.»
>
> (Lenin, Sosyalizm ve savaş, Sol yayınları sayfa: 78)

Bu sözlerin anlamı şudur: Kapitalizm ve sosyalizm arasında her alanda barış olamaz. İlelebet barış olamaz. Bu iki sistem birbiriyle uzlaşamaz. Aralarında daima bir mücadele vardır ve olacaktır. Ve sonunda bir tanesi galip gelecektir.

Ancak bu mücadelenin ille de silahlı savaş yoluyla olması şart değildir. Lenin, yukarıdaki sözleri bundan 60 sene önce söylemiştir. O günden bugüne olan gelişmeler, sosyalizmin bu mücadeleden kazançlı çıktığını, buna karşılık kapitalizmin gittikçe gerilediğini göstermiştir. Geçen sayımızda belirttiğimiz gibi, sosyalizm taşıdığı üstünlüklerden dolayı eninde sonunda kesin zafer kazanacaktır. Ve dünya kapitalizmi için cenaze töreni yapılacaktır.

Barış içinde yaşama politikasının kaynağı

Dünyadaki kapitalist ülkeler ilk gündenberi farklı seviyelerde gelişmiştir. Bütün ülkeler aynı zamanda ve aynı seviyede kalkınma ve gelişme göstermemiştir. Bu duruma «kapitalizmin eşitsiz ekonomik ve politik gelişme kanunu» denir. Nitekim dün olduğu gibi bugün de, Amerika, İngiltere ve Türkiye gibi kapitalist ülkeler ekonomik ve politik bakımından aynı seviyede değildirler.

Kapitalist ülkeler gelişme bakımından farklı seviyelerde olduğu için bunalıma düşmeleri de farklı zamanlarda olmuştur. Hatta kapitalizm dünya çapında bunalıma düştüğü zaman bile, bu bunalımın çeşitli ülkelere yansıması farklı seviyelerde olmuştur. Kimisi hepten batar, kimisi zor duruma düşmekle beraber durumu idare eder. İşte bu yüzden dünya kapitalist ülkelerinin hepsinde kapitalizmin çöküşü aynı anda olmamıştır. Ve bunun sonucu olarak sosyalizme geçiş aynı anda olmamıştır Sosyalist tartışma dilinde bu duruma «tek ülkede sosyalizm» denir. Nitekim bundan 59 sene evvel birinci dünya savaşında Rus çarlığı yıkılmıştır. Onun yerine Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği kurulmuştur. Aynı tarihlerde Avrupa'nın diğer ülkelerinde sarsıntılar olmuştur. Fakat kapitalist düzen yıkılmamıştır. İkinci dünya savaşı sonrası Doğu Avrupa ülkelerinde kapitalist iktidarlar yıkılmış, sosyalist iktidarlar kurulmuştur. Fakat Batı Avrupa ülkelerinde kapitalist iktidarlar varlığını sürdürmektedir.

Demek ki sosyalizme geçiş, bütün kapitalist ülkelerde aynı anda olmamıştır. Önce bir ülkede sonra diğerlerinde olmuştur. Şu halde sosyalist devletler ile kapitalist devletler zorunlu olarak yanyana varolmuşlardır. Hâlâ da vardırlar. Yanyana yaşamak zorundadırlar.

İşte «barış içinde yanyana yaşama politikası» buradan çıkmıştır. Sosyalistler «mademki zorunlu olarak kapitalist ve sosyalist ülkeler aynı zamanda ve yanyana yaşamaktadırlar, öyleyse aralarında savaşmadan yaşasınlar» demektedir. Çünkü sosyalizm kendine güvenmektedir. Silahlı savaşa lüzum kalmadan kapitalizmi yeneceğini bilmektedir. İkincisi sosyalistler insan hayatına değer verirler. Bir savaşta milyonlarca insanın ölmesini istemezler Çünkü neticede ölenler hep işçiler ve köylülerdir.

Kapitalistler ve barış

Kapitalistler, farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşama politikasına hep karşı çıkmışlardır. (Bugünkü Detant durumu ileride anlatılacaktır) Onun içindir ki dünya çapında sosyalizm kurulmadan tam anlamıyla barış sağlanamaz.

Kapitalistler esas olarak üç sebepten bu politikaya karşıdırlar:

1 — Kapitalizm barış içindeki bir yarışmayı kaybedeceğini bilmektedir Ekonomik ve sosyal hayat bakımından sosyalizmin, kapitalizme üstün olduğunu bilmektedir. Onun için ta başındanberi zor yoluyla sosyalizmi yenmek ve mümkün olursa sosyalizmi dünyadan kaldırmak istemektedir. Daha doğrusu istemiştir. Bugün artık, buna gücü yetmemektedir. Detant'a razı oluşunun sebeplerinden biri budur.

2 — Kapitalizm yaşamak için dünya ham madde ve pazarlarını elinde tutmak zorunda kalmıştır. Buraların elinden gitmesine razı değildir. Hele buralarda sosyalist iktidarların kurulmasına hiç razı değildir. Bu ülkelerdeki çıkarlarını sürdürmek için daima savaşa başvurmuştur. Ancak bugün, bu tip savaşlara da gücü yetemez duruma gelmektedir.

3 — Silah ekonomisi ve savaş kapitalist ekonominin motorudur. Silah sanayisi olmadan kapitalizm ayakta kalamaz daha doğrusu ömrünü uzatamaz. Aşırı silahlanma ise neticede savaşlara yol açmaktadır. Adeta silahların tüketilmesi için savaşlar çıkartılmaktadır.

Türkiye işçi sınıfı ne yapmalı

● Farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana barış içinde yaşama politikasına sahip çıkmalıyız. Türkiye'nin sosyalist ülkelerle dostluk anlaşmaları yapmasını savunmalıyız.

● Türkiye'yi bir savaş tehlikesine sokacak politikaları engellemek için çalışmalıyız. Örneğin Nato'dan çıkılması, hatta Nato'nun dağıtılması için çalışmalıyız. Türkiye üzerinde bütün yabancı üslerin kaldırılmasını istemeliyiz. Silahlanmaya şiddetle karşı çıkmalıyız. Bütçeden savunma harcamaları için büyük paylar ayrılmasına karşı çıkmalı, ordunun mevcudunun azaltılmasını istemeliyiz.

● Kıbrıs anlaşmazlığının barışçı yollardan çözümlenmesi ve Kıbrıs halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesini istemeliyiz. Kıbrıs Cumhuriyetinin toprak bütünlüğünün sağlanmasından yana olmalıyız.

● Bütün bunların olması için içinde bulunduğumuz sendikaları zorlamalıyız. Sosyalist partilerin bu politikaları hayata sokarak canlı olarak mücadele etmesini istemeliyiz.

● Çeşitli ordu vakıflarına para kesilmesine mutlaka karşı çıkmalıyız. Bu durumu sendika vasıtasıyla önlemeli, icabederse teker teker işverene başvurup bu paraların kesilmesini durdurmalıyız.

(Devam edecek.)

DETANT BÜTÜN DÜNYA ÜLKELERİ YARARINADIR

İŞÇİLER .... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

1900 yıllarındaki maden işçisi.

ETHEM ÇAVUŞ'un anlattıkları

Bir önceki sayıda Havza'daki şirketlerin ilişkilerinden bahsederken şirketlerin işçilere istedikleri gibi ücret ödediklerini hiç bir sosyal hak tanımadıklarını belirtmiştik. Aşağıda okuyacağınız yazıda o zamanlar bölgede kömür işçisi olarak çalışan ETHEM çavuş'un söylediklerini dinleyelim:

«...Bu gün sevinçliyiz. Yüzlerce metre toprak altındaki çalışmamızın yorgunluğunu, işbaşlarından yediğimiz tokatların, tekmelerin acısını hep unuttuk. Sıfır edilen yevmiyelerimize, vara yoğa vurulan cezalara da aldırdığımız yok. Çektiğimiz bütün eziyetler umurumuzda değil. Çünkü ay sonundayız. Kumpanya maaş verecek... Kasadar efendi yarın geliyor.

Ay sonu geldi ses çıkmadı. Üç gün geçti yine ses yok. Bir hafta geçti bekliyoruz. Para alamadığımız için köye gidemiyoruz. Köye gidemeyince de ocakta çalışma karşılığında kumpanya bir hodala (mısır ekmeği) veriyor. Yevmiye yok. Ama çalışmayınca hodalada yok. Sekizinci gün paradan ses çıktı. Ama kendi yok. Kumpanya direktörü (müdürü) o gün yaş gününü kutladığından emri imzalıyamamış. Nihayet onuncu gün, ocakta para verileceği günlere has işaretler belirdi. Önce uzak köylerden gelen abani sarıklı ağalar atlarını avluya bağladılar. Tahsildar yerini aldı. Yemişçiler, köfteciler, ıspanaklı mısır böreği satıcıları, mühürcüler hep ocağın dışını kapladılar. Beklenen an geldi. Kasadar efendi soruyor:

— Adın ne?
— Recep.
— Al.. Bir.. İki.. Üç.. Tamammı?
— Efendi bu para eksik.
— Defol ulan pis herif, para tamamdır
— Çorbacı yalvarırım, bir daha bak hele...
— Başkalarına engel oluyor, at kavas şunu.

Arnavut kavas'ın fil derisi kalkıp iniyor. Cesaretin varsa itiraz et. Hakkımızın onda bir bile karşılığı olmayan parayı böyle dayak yiye yiye küfür işite işite aldıktan sonra hemen orada köy ağalarına da hesap vermek zorundaydık. Yoksulluk yüzünden pazar fiyatının çok üstünde veresiye aldığımız tohumluktan, hayvandan ve benzeri şeylerden borçlu olduğumuz ağalara derhal alacaklarını öderdik. Bizim borcumuz onların alacağı ise hiç tükenmezdi. Bir tertiplik çalışmamızın sonunda kazandığımızı böyle elden kaptırınca köye dönemezdik...»

(Devam edecek)

BİR OLAY

İZMİT'TE ÖNCÜ İŞÇİLER İŞTEN ATILIYOR

İşten atılan Mehmet Atabey.

İzmit İşçi Davası) — WCM Fabrikası işvereni öncü işçileri sebep göstermeden işten atmaya başlamıştır. İşveren, işçilerin sendikal mücadelesine öncülük eden işçileri işten atmaya Mehmet Atabey'den başlamıştır. Bu işyerinde 8 yıldır çalışan Mehmet Atabey, 29 ocak günü Disiplin Kuruluna bile getirilmeden işten çıkarılmıştır.

WCM, Petrokimya Anonim Şirketine bağlı bir fabrikadır. Bu fabrika Yarımca'dadır. Mehmet Atabey bu fabrikada çalışırken bir yandan tahsilini sürdürmüştür. Bir yandan da işçilerin ekonomik mücadelesine öncülük etmeye çalışmıştır. Sosyalist mücadele ile sendikal mücadeleyi birlikte yürütmeye çalışmıştır. Böylece işçiler tarafından sendikanın Genel Sekreterliğine seçilmiştir. Atabey, işveren tarafından kurdurulmuş ve sarı sendika niteliğindeki bu sendikanın işçilerin sendikal haklarını koruması için mücadele vermesine çalışmıştır. Ancak sendikadaki işveren yanlısı diğer yöneticilerle anlaşamamıştır. Bu nedenle sendikadaki görevinden istifa etmiştir. Bundan sonra fiilen sendikacılık yapmamıştır. Ancak sosyalist mücadeleyi sürdürmeye çalışmıştır.

Fabrika işvereninin Atabey'e karşı ceza uygulamasının ilki okulunu bitirince başlamıştır. Mehmet Atabey İnşaat Mühendisi olarak işyerindeki görevinin değiştirilmesini istemiştir. Ancak işveren, bir yandan dışarıdan İnşaat mühendisi alırken, bir yandan da «boş kadromuz yok» diyerek Atabey'i eskisi gibi düz işçi olarak çalıştırmıştır. Ayrıca mühendislerin yararlandığı zamdan Atabey'i yararlandırmamaıştır.

Mehmet Atabey bu durumlara rağmen işini aksatmadan yürütmüştür. Bir yandan da sosyalist mücadele içinde yer almak istemiştir.

Mehmet Atabey gibi öncü işçilerin işyerinde çoğalmasından korkan işveren sonunda gerekçe bile göstermeden onu işten atmıştır. Mehmet Atabey işten atılmasıyle ilgili sorularımızı şöyle cevaplandırmıştır:

«İşten atılmamın sebebi sosyalist mücadele içinde yer almamdır. Beni atmakla işveren diğer işçilere gözdağı vermektedir. İşten atmalara, işverenlerin baskılarına karşı işçiler birlikte mücadele vermelidir. İşçi sınıfı bunun için ekonomik ve siyasal örgütlenmesini mutlaka başarmalıdır.

Ayrıca, bizim işyerinde birden fazla sendika vardır. İşçiler bundan dolayı huzursuz olmaktadır. Huzursuzluğun giderilmesi ve işçilerin doğru - dürüst mücadele verebilmeleri için işyerimizdeki DİSK'e bağlı olarak faaliyet gösteren sendikaların birbirleriyle mücadeleyi bırakıp birleşmesi gerekiyor. Ancak o zaman işyerindeki huzursuzluk giderilir ve işverenin keyfi uygulamalarına son verilir. İş güvenliği bir ölçüde sağlanır. Ben bu sendikaların enin de sonunda birleşeceğine inanıyorum.»

BİR MEKTUP

İŞÇİ KENTİNDEN HABERLER

Yaşadığım kente bir işçi kenti demek mümkün. Bilineceği gibi Kocaeli'n-80'e yakın irili ufaklı iş yeri ve buralarda çalışan binlerce işçi var. Bu işçi kentinde yaşıyan insanların günlük konuşmalarının büyük bir kısmını işçi sorunları doldurmaktadır

Hemen her gün, bir işyerindeki uyuşmazlık, işten atılma, sendika seçme olayları, grev toplu sözleşme haberleri kente yayılır. Elbette ki böyle bir kentte günün konusu ve devamlı konu işçi meseleleri olacaktır.

İçinde bulunduğumuz günlerde Kocaeli'nde en çok konuşulan iş yerlerinden birisi de İGSAÇ'tır. Bizlerin İPRAŞ'ın ek işletmesi olarak bildiğimiz T.P.A.O. (Türk Petrolleri Anonim Ortaklığı)'nı da işveren olarak tanıdığımız bu iş yerine 100'e yakın operatör alınmıştır. Bunun dışında da 100 kadar, çeşitli işlerde çalıştırılmak amacıyle alınmış personel vardır.

İşletmede çalıştırılmak için alınan operatörler, önce İPRAŞ'ta pratik eğitimden geçirilmekte, sonra da teorik eğitime tabi tutulmaktadır. Bir yıla yakın süredir burada operatör çalıştırılmasına rağmen, burada çalışanlar ne bir sendikanın üyesi olabilmişler, ne de toplu sözleşme yapabilmişlerdir. Bu işyeriyle iç içe ve aynı işverene ait olan İPRAŞ'ta çalışanlar Petkim - İş Sendikası üyesidir. İGRAŞ'ta çalışanların da büyük bir kısmı bu nedenle Petkim - İş Sendikasına üye olmuşlardır. Fakat Petkim - İş Sendikasının yaptığı toplu sözleşme çağrısına, işverenle birlikte hareket eden Petrol - İş karşı çıkmıştır. Kocaeli Bölge Çalışma Müdürlüğü de bu işyerinde çalışanların eğitimde olduklarını, bu nedenle buraya üretime geçinceye kadar sendikanın giremiyeceğini ifade ederek bu işçilerin sendika ve toplu sözleşme hakkını engelemektedir.

Buradaki durumu düzeltecek elbette bu düzenin çeşitli organları değildir. Buraya çözümü, o işkolunda ve o işyerinde Toplu sözleşmeyi yapabilecek durumda olan DİSK üyesi Petkim - İş götürecektir. Bunun için tüm olanakları da vardır. İşçi çevrelerinde konuşulanlara, yayınlanan belgelere, bildirilere, olaylara bakılırsa bu işyerinin sorunları bir müddet düzelmeye doğru gelişeceği yerde gerilemiştir. Fakat durum, bu işyerinden hareketle, bu işyeriyle içiçe olan İPRAŞ işçilerin Petrol - İş'e geçirilmeleri evresine geldiğinde İGSAŞ ve İPRAŞ işyerinde çalışan sosyalist işçilerin ortaklaşa verdikleri başarılı mücadeleyle bu geriletme hareketi durdurulmuştur. Bu geri hareketin başlamasının ve belirli bir müddet ilerlemesinin tek sorumlusu Petkim - İş yöneticileridir. Çünkü, sosyal demokrat tavırlı işçilerin dahi yöneticilerinin davranışlarından ve yönetimlerinden bıktıklarından, bu harekete ses çıkarmadıkları haberi Kocaeli'nde günlerce konuşulmuştur.

Söze yöremindeki petrol ve kimya işyerlerinden girmişken PETKİM işyerlerindekisendika çalışmalarına değinip geçelim. PETKİM işyerinde 3500 işçi çalışmaktadır. Burada üç sendikanın faaliyetleri vardır. Bunlardan göstermelik, işveren sendikası durumunda olan 300 üyesi olanını bir kenara atarsak, geriye iki DİSK üyesi sendika kalır. Bunlar, Petkim - İş ve Petrol - Kimya İş Sendikalarıdır. Bu iki sendika da bilindiği gibi DİSK üyesi ve aynı iş kolunda faaliyet yapan sendikalardır. Bu iki sendikanın yöneticilerinin birleşememe nedenleri az - çok her işçi çevresinin bildiği basit kariyerist sebeplerdir. Bunların dışında yine tüm ilerici işçilerinin durumlarını zorlaştırmıştır. Kişisel hesaplarla geçen bu dönemlerde, bu pisliklerin bizdeki etkilerini görememezlikten gelmek, sosyalist işçilerin tamahümmül edemiyeceği bir durumdur.

Bu sendikaların yöneticileri gerçekten işçi sınıfının doğrusunda meseleleri çözmek istiyorlarsa, gelsinler Kocaeli'nde veya üyelerinin yoğun olduğu bir yerde toplantılarını bizlere yani tüm işçilere açık tutarak yapsınlar bakalım meselenin öz sahiplerine nasıl aklatırlar kendilerini.

Yoksa sendikaları mevcut partilerin çığırtkanlık anlayışıyla, çirkin ayak oyunlarıyla, bireyci - kompleksli tutumlarıyla, kariyerist tavırlarla kendi doğrultusunda sürüklemeye kimsenin gücü yetmez. Bunun bilinmesi gerektiği gibi hatalı tutumlardan dolayı işçi sınıfına verilecek zararların hesabının da sorulacağı bilinmelidir.

İzmit'ten bir işçi

BİR YORUM

Sendikacıların rekabeti işçilere zarar veriyor

İzmit'teki olaylar, sendika rekabetinin işçilere nasıl zararlar getirdiğini açıkca gösteriyor. Sosyalist işçiler işyerlerinde ekmek parası için çalışıyor. İşçilere sermayenin karşısında ayrı bir sınıf olduklarını anlatıyor. Sermaye sahiplerine karşı işçi sınıfı mücadelesine katılıyor. İşçilerin kendi sorunlarını anlamalarında ve işverene karşı mücadelede öncülük ediyor. Sendikal mücadeleyi de en tutarlı şekilde sosyalist işçilerin yürütebileceğini gösteriyor. İşveren işçilerin uyanmasını istemiyor. Sosyalizmi öğrenmelerini istemiyor. Sermaye sahipleri sınıfının toplumun asalak bir sınıfı olduğunu ve kapitalistler olmadan da üretimin yapılacağını, insanların daha mutlu ve sömürülmeden yaşayacağı[illegible] anlamalarını önlemeye çalışıyor. Böylece işçiler üzerindeki baskılarını sosyalist işçilere karşı daha da artırıyor. Onları işten atıyor.

Buna karşılık sendikacılar ne yapıyor?

İşten atmalara karşı çıkmıyor. İşten atılan işçiler sosyalistse, hepten kendi kaderine terkediyor. Dar sendika hesaplarıyle uğraşıyorlar. Böylece hep işçileri bölüyorlar, hem de işçilerin kendi sınıf bilincine kavuşmalarını engelliyorlar. Bazı sendikacılar bunu bilerek yapıyor. Bazıları da niyeti böyle bir durum yaratmak olmasa bile yaptığı işle durumu bu noktaya getiriyor. Böylece sermaye sahibi sınıfın ve işveren yanlısı sarı sendikacıların tuzaklarına düşüyorlar.

İzmit'ten gazetemize mektup yazan işçi bu durumu açıkca görüyor. Ayrıca bu işçi arkadaş, çözüm yolunu da açıkca gösteriyor.

Gerçekten, sendika yöneticileri işçilerin birleşmesi, bütünleşmesi için çalışmalıdır. Bu arkadaşın söylediği gibi, işçilerin önünde tartışmalı, yöneticiler işçilerin kararlarına uymalıdır. Yoksa bir kısım insanlar sendika ağası olacak diye işçilerin bölünmesine göz yumulamaz. Yöneticiler işveren yanlısı diye de ayrı bir sendika kurmak çözüm yolu değildir. Yöneticiler işçileri temsil etmiyorsa, yöneticilerin yerlerinden düşürülmesi için çalışılır. Böylece hem işçilerin birliği sağlanmış olur, hem de sermayeden yana sendika ağaları işçilerin içinden atılmış olur. Bu mücadele sonuna kadar yapılmadan yeni bir sendika kurmak, işin kolayına kaçmaktır. Sorumlu davranmamaktır.

İzmit'teki işçiler bu durumu giderek kavramaktadır. İzmit'te işçilerin birliğini ancak bunu kavrayan işçiler sağlayabilir.

RECEP KÜREKÇİ

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi: BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.